Vlaanderen
is milieu

PERSMEDEDELING

25/09/2026

Natuur en technologie verbeteren waterkwaliteit van Ringbeek

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) opent in Oostkamp een innovatief waterzuiveringssysteem aan de samenvloeiing van de Ringbeek en de Hertsbergebeek. De installatie combineert een helofytenfilter of rietveld met een ijzerzandfilter en slimme sensoren. Zo worden vervuilingspieken opgevangen en wordt de Hertsbergebeek beter beschermd. Het project werd gerealiseerd binnen het Europese Interreg-project Aquatuur en toont hoe natuurgebaseerde oplossingen de waterkwaliteit, biodiversiteit en klimaatbestendigheid tegelijk kunnen versterken.

Ringbeek krijgt natuurgebaseerde waterzuivering

De Ringbeek is een sterk verontreinigende bovenloop die de goede toestand van de Rivierbeek-Hertsbergebeek onder druk zet. De waterloop kampt vooral met zuurstofproblemen en hoge fosforconcentraties. Die zijn onder meer het gevolg van restlozingen van huishoudens, diffuse afstroom vanuit de landbouw en overstortwerking van de riolering.

Vooral na lange droge periodes kan de impact groot zijn. Vervuilende stoffen hopen zich dan op en spoelen bij intense regenbuien snel naar de waterloop. Zo'n zogenaamde 'first flush' kan bijna zwart en zuurstofloos water afvoeren, met zware gevolgen voor het aquatische leven. De nieuwe installatie moet op die kritieke momenten vervuilingspieken opvangen en de Hertsbergebeek maximaal beschermen tegen een plotse verslechtering van de waterkwaliteit.

Rietveld en ijzerzand werken samen

Het systeem combineert natuurlijke processen met gerichte technologie. Eerst stroomt het water door een helofytenfilter: een rietveld van 8500 m² waarin planten, bodemorganismen en micro-organismen samenwerken om onder meer zwevende stoffen en stikstof uit het water te verwijderen. Daarna passeert het water door een ijzerzandfilter van 400 m² , die fosfor kan vastleggen. Zo wordt het zelfzuiverend vermogen van het watersysteem versterkt.

Vlaams minister van Omgeving Jo Brouns: *"Met de realisatie van deze constructed wetland investeren we meer dan in properder water alleen. De installatie draagt ook bij aan een betere biodiversiteit, waterberging, landschappelijke kwaliteit en klimaatadaptatie. De installatie van deze natuurgebaseerde oplossing toont bovendien hoe we dergelijke investeringen mooi kunnen inpassen op een plek waar landbouw, natuur en waterbeheer samenkomen."*

Slim gestuurd en continu opgevolgd

De installatie is meer dan een klassiek rietveld. Sensoren en automatische meetapparatuur volgen onder meer nitraat, zuurstof en geleidbaarheid continu op. Wanneer de metingen op een vervuilingspiek wijzen, kan het water gecontroleerd door de filter worden geleid. Onderzoekers kunnen de prestaties van het systeem nauwkeurig opvolgen en de werking verder optimaliseren.

De kennis die in Oostkamp wordt opgebouwd, kan ook andere waterbeheerders helpen. De resultaten moeten duidelijk maken hoe dergelijke systemen het best worden ontworpen, gestuurd en op grotere schaal toegepast om waterlopen weerbaarder te maken.

Vlaanderen
is milieu

Ook aandacht voor vismigratie

Om een droogval van de Ringbeek te voorkomen en voldoende water naar de helofytenfilter te leiden, wordt het waterpeil plaatselijk opgestuwd. Dat hoogteverschil mag geen nieuwe hindernis vormen voor vissen. Daarom zijn in de Ringbeek vistrappen aangelegd. Die overbruggen het peilverschil stapsgewijs en houden de waterloop passeerbaar voor vissen.

Aquatuur zet in op robuuste watersystemen

De helofyten- en ijzerzandfilter werd gerealiseerd door de VMM met steun van het Europese Interreg Vlaanderen-Nederland project Aquatuur. Dit project ontwikkelt en test natuurgebaseerde oplossingen die watersystemen beter bestand maken tegen de uitdagingen van vandaag en morgen. De nieuwe installatie in Oostkamp is daarvan een mooi voorbeeld.

Interreg
Vlaanderen-Nederland

Gefinancierd door de Europese Unie

Aquatuur

Met medewerking van onze partners: de Universiteit Gent, VITO en de gemeente Oostkamp

Perscontacten

Katrien Smet

woordvoerder Vlaamse Milieumaatschappij

Communicatiedienst gemeente Oostkamp